

KAMER VAN BEROEP GEMEENSCHAPSONDERWIJS**BESLISSING****GO / 2022 / 03 / .../ 19 APRIL 2022**

Inzake Mevrouw ..., wonende ... te ..., bijgestaan door de heer ..., vakbondsafgevaardigde en de heer ..., advocaat bij ... te ..., ..., alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

Verzoekende partij

Tegen HET GEMEENSCHAPSONDERWIJS, SCHOLENGROEP ... met maatschappelijke zetel te ..., ..., vertegenwoordigd door mevrouw ..., algemeen directeur, bijgestaan door advocaat ..., advocaat te ..., ..., alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

Verwerende partij

Met een ter post aangetekende brief d.d. 7 maart 2022 heeft advocaat ... namens mevrouw ..., beroep ingesteld tegen de beslissing van 26 januari 2022, overgemaakt per aangetekend schrijven op 10 februari 2022 en afgeleverd op 14 februari 2022, van de Raad van Bestuur van de Scholengroep ... waarbij mevrouw ... de tuchtstraf “het ontslag” wordt opgelegd.

1. Over de relevante gegevens de zaak

... is vast benoemd lerares lager onderwijs in de Freinetschool “De ...” te ..., behorend tot de Scholengroep “...”.

Begin 2021 beslist ... samen met drie andere collega's uit dezelfde school om een nieuwe school op te starten.

Op 17 maart 2021 beslist de raad van bestuur van de Scholengroep om ... bij hoogdringendheid preventief te schorsen. De raad van bestuur is van oordeel dat haar aanwezigheid in de school de orde in de instelling in gevaar kan brengen, gelet op het feit dat “ouders en kinderen van de ... actief geronseld worden en tijdens informatiesessies aangaande de op te richten school het project van de ..., van de scholengroep ... en van het GO! in zijn totaliteit in diskrediet zou gebracht worden” en de sereniteit in de school “onmogelijk gewaarborgd zou kunnen worden”. Na mevrouw ... gehoord te hebben bevestigt de raad van bestuur op 31 maart 2021 de preventieve schorsing. Hij overweegt nu dat mevrouw zeker het recht heeft om een nieuwe school uit de grond te stampen maar dat in dit geval blijkt dat de acties die de verzoekster met anderen onderneemt “de schoolwerking in ernstige mate in het gedrang brengt”. Verwezen wordt naar “correspondentie met ouders” en “het ronselen aan de schoolpoort en via Messenger” waardoor “de sereniteit in de ... op dit ogenblik zoek is”. De raad van bestuur voegt daaraan toe dat het optreden van ... ervoor gezorgd heeft dat de school “in het oog van de storm” terechtgekomen is en dat er in deze vanuit het oogpunt van de Scholengroep geen sprake is van het opzet om de concurrentie te beperken. Op beroep van de verzoekster stelt de Kamer van beroep (beslissing GO/2021/07 van 25 mei 202) dat “het meewerken aan het oprichten van een school buiten het GO! die concurrentie vormt voor de school waar men nu werkt en als men daarover communiceert, een verstoring van de orde in de school waar men werkt” uitmaakt en bevestigt zij de preventieve schorsing van mevrouw

Op 19 mei 2021 beslist de raad van bestuur om, in het kader van een tuchtonderzoek, bij de Onderzoekscel GO! een onderzoek te vragen om “het waarheidsgehalte” van “het ronselen, in diskrediet brengen van het project GO! bf ..., GO! scholengroep ... en het GO! in zijn totaliteit en eventuele soortgelijke acties die zich nog voorgedaan hebben sedertdien te verifiëren”. Met een aangetekend schrijven van 20 mei 2021 wordt de verzoekster verwittigd van het opstarten van het tuchtonderzoek.

Op 10 december 2021 finaliseert de Onderzoeksceel GO! haar onderzoek.

Bij brief van 21 december 2021 wordt de verzoekster opgeroepen voor een verhoor in het kader van de tuchtstraf “ontslag” op grond van volgende tenlasteleggingen:

“- het in het gedrang brengen, door midden in het schooljaar aan te kondigen samen met collega’s een nieuwe school op te starten, van niet alleen het beleid van de coördinator maar van de gehele schoolwerking van de ..., zoals nauwgezet beschreven in het onderzoeksverslag;

-Het als mede-initiatiefnemer van het project tijdens de infoavond van 8 maart -die klaarblijkelijk tot doel had om de scholengroep in snelheid te pakken aangezien die op dinsdag 9 maart 2021 een infomoment organiseerde over de toekomstperspectieven van de ...- lanceren van een oproep aan collega’s en ouders om mee te stappen in het verhaal van de nieuwe school, hetgeen zonder meer als ronselen kan betiteld worden;

- Het tijdens dezelfde infoavond van 8 maart 2021 (mogelijk onbedoeld) doen van uitspraken -over het project van de ..., de scholengroep en de algemeen directeur, zoals nauwgezet beschreven in het onderzoeksrapport- die de ..., de scholengroep en daaraan gekoppeld ook het GO! in diskrediet brachten;

- Het uit het oog verliezen van de belangen van ouders en leerlingen door, op basis van vage ideeën (de aankondiging van uw nieuwe project dat zelfs de embryonale fase nog niet ontgroeid was), buitensporige onrust te creëren bij hen en op die manier kampvorming teweeg te brengen.”

Het verhoor heeft plaats op 26 januari 2022. Dezelfde dag beslist de raad van bestuur dat de tenlasteleggingen bewezen zijn en als inbreuken op de plichten van de personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs moeten beschouwd worden en dat mevrouw ... bij tuchtmaatregel ontslagen wordt.

De beslissing wordt met een aangetekend schrijven van 10 februari 2022 aan ... ter kennis gebracht en bij haar afgeleverd op 14 februari 2022.

2. **Het procedureverloop**

Meester ... heeft namens verwerende partij met een mail dd. 16 maart 2022 het administratief dossier en bij mail van 15 april 2022 en aangetekend schrijven van 19 april 2022 het verweerschrift ingediend.

De partijen werden voor de hoorzitting regelmatig opgeroepen met een ter post aangetekende brief dd. 8 maart 2022 en waren op de hoorzitting aanwezig of vertegenwoordigd.

Er werden geen getuigen gehoord.

3. Over de ontvankelijkheid van het beroep

3.1. De verwerende partij formuleert ter zitting twee excepties met betrekking tot de ontvankelijkheid van het beroep. Vooreerst stelt hij de bevoegdheid van deze Kamer van beroep in vraag, doordat het verzoekschrift gericht is aan de “Kamer van beroep voor het gesubsidieerd officieel onderwijs”; vervolgens acht zij het beroep onontvankelijk ratione temporis doordat de beroepster zich beroept op de schorsing van de beroepstermijn gedurende de “lentevakantie” terwijl dat begrip in de regelgeving niet bekend is.

3.2. De Kamer van beroep bevindt beide excepties ongegrond.

De eerste omdat de omslag waarmee het beroepsschrift werd verzonden op correcte wijze de adressaat van het beroep weergeeft en het beroep aldus de correcte bestemming bereikt heeft; de tweede omdat in deze de beroepstermijn, die in beginsel liep tot zondag 6 maart 2020, krachtens artikel 33septies, §1, derde lid, van het besluit van de Vlaamse regering omtrent de evaluatie, maatregelen van orde en tucht in het gemeenschapsonderwijs, geschorst was gedurende de krokusvakantie, die liep van 28 februari 2022 tot zondag 6 maart 2022 en het beroep dagtekent van maandag 7 maart 2022.

4. De grond van de zaak

4.1. De verzoekster stelt het optreden van de Onderzoekscel GO! in vraag. Zij stelt dat deze Onderzoekscel geen “onderzoeksgerecht” is, maar dat zij moet onderzoeken of de elementen die zij bloot legt een tuchtvergriep vormen. In dit geval moest zij uitmaken of ... een tuchtvergriep gepleegd heeft, welke bewijzen daarvan blijk geven en hoe het vergriep gekwalificeerd moet worden, maar zij heeft integendeel “een relaas gegeven van een oprichting van een concurrentiële school” hetgeen “geen juridisch oordeel, maar een intentieproces” vormt, en zij heeft aldus “bewijzen gegenereerd om een tuchtvergriep te kunnen opleggen”. Stukken die voorlagen en die als décharge in aanmerking dienen genomen te worden heeft de Onderzoekscel niet onderzocht; zij heeft een “databank van horen zeggen en een geruchtenmolen geregistreerd” en in dat kader heel wat mensen -met schending van de discretieplicht- ondervraagd, aldus in gebreke blijvend om na te gaan wat er concreet aan mevrouw ... verweten kon worden. Daarbij komt dat de getuigenissen waarnaar de Onderzoekscel verwijst, niet voorgelegd worden.

4.2.1. Met de verwerende partij is de Kamer van beroep van oordeel dat de Onderzoekscel GO!, behorend tot de centrale diensten van het GO!, in opdracht van de schoolbesturen en voor hun rekening aangelegenheden onderzoekt, zonder zelf beslissingen te kunnen treffen. Het komt uiteindelijk het schoolbestuur -en de Kamer van beroep- toe de waarde en de bewijskracht van het onderzoek te beoordelen, dit waar nodig te nuanceren of aan te vullen en zelfstandig uit te maken of er een feitelijke en juridische grondslag bestaat om tuchtrechtelijk op te treden.

4.2.2. Te dezen stelt de Kamer van beroep vast dat de Onderzoekscel haar opdracht correct heeft uitgevoerd door alle betrokkenen te verhoren en die verhoren - die in tegenstelling tot wat de verzoekster beweert wel degelijk in het tuchtdossier opgenomen zijn- te analyseren, waarmee zij aan de raad van bestuur de nodige gegevens verstrekke om zich te beraden en te beslissen over het bestaan en het tuchtrechtelijk karakter van de onderzochte feitelijke gegevens, om tenlasteleggingen te formuleren en om deze te beoordelen.

4.3. De verzoekster beroept zich op de schending van het opgewekt vertrouwen, doordat zij, na aanvankelijk het akkoord verkregen te hebben om over de oprichting van een nieuwe school te communiceren, uiteindelijk toch met een tuchtprocedure geconfronteerd werd. Zij verwijst naar de toestemming, gegeven door de coördinator ... en naar de positieve reacties van de Algemeen Directeur en de voorzitter van de raad van bestuur. Zij voegt daaraan toe dat, gelet op de toestemming van mevrouw ... om het project bekend te maken, de verwerende partij daar nadien op teruggekomen is door haar te verwijten dat zij 'geronseld' heeft, hetgeen in geen dele bewezen is.

4.4. De verwerende partij stelt dat uit geen enkel document van de inrichtende macht blijkt dat er een toestemming werd gegeven om het project op te starten of dat de inrichtende macht zich ter zake positief opstelde; er dan ook geen sprake is van enig opgewekt vertrouwen.

4.5. De Kamer van beroep stelt vast dat het dossier effectief een aantal stukken bevat waaruit blijkt dat de hiërarchische meerderen van de verzoekster wisten dat zij meewerkte aan een project voor een nieuwe school en dat zij zich daarin konden vinden: in het verslag van onderzoek (pag. 31 – 34) wordt aldus verwezen naar de correspondentie die de verzoekster en de mede-initiatiefnemers begin maart 2021 voerden met de hiërarchie (de coördinator, voorzitter schoolraad, algemeen directeur, raad van bestuur) en naar de positieve houding die van deze instanties uitging.

Dit betekent evenwel geenszins dat de genoemde instanties aan de initiatiefnemers een vrijbrief verleenden om ongeremd hun opzet te realiseren: in hun dienstverhouding blijven zij integendeel gebonden door hun deontologie verbonden met hun aanstelling in het GO!

4.6. De verzoekster acht artikel 24,§1, van de Grondwet geschonden in die zin dat de beroepen tuchtmaatregel, inzonderheid waar hij betekent dat er tijdens het schooljaar geen voorbereidende maatregelen getroffen mogen worden voor de oprichting van een nieuwe school, verschijnt als een (verboden) preventieve

maatregel die de grondwettelijk gegarandeerde onderwijsvrijheid bemoeilijkt of belet. In dezelfde gedachtengang vindt de verzoekster de beroepen tuchtmaatregel ook in strijd met de vrijheid van handel.

4.7. De verwerende partij antwoordt dat de vrijheid van onderwijs niet betekent dat de verzoekster niet onderworpen zou zijn aan haar ambtsplichten als personeelslid. De verzoekster wordt niet verhinderd om een nieuwe school op te starten zodat de vrijheid van onderwijs gewaarborgd is. Er wordt enkel vastgesteld dat zij het belang van haar school en van het gemeenschapsonderwijs niet behartigt; het oprichten van een concurrerende school strijdt met een loyale inzet voor het gemeenschapsonderwijs. Wat betreft de vrijheid van handel en de mogelijkheid om voorbereidende handelingen te stellen stelt de verwerende partij nog dat het organiseren van een infoavond geen voorbereidende activiteit is maar een concurrentiële handeling die ook in het handelsrecht als “oneerlijk” wordt bestempeld.

4.8. Het staat buiten betwisting dat de Grondwet aan de verzoekster garandeert dat zij een nieuwe school mag oprichten. Het staat haar ook vrij een handel te beginnen. De band met het gemeenschapsonderwijs verbiedt haar evenwel om die vrijheid te gebruiken op een wijze die strijdt met de deontologische verplichtingen verbonden aan haar statuut, waaronder in eerste instantie artikel 6 van het rechtspositiedecreet: de behartiging van de belangen van het GO! en van de instelling waarin zij tewerkgesteld zijn, ook vervat in de door de verzoekster ondertekende gehechtheidsverklaring aan het Gemeenschapsonderwijs waarmee de personeelsleden zich verplichten om zich ‘te allen tijde, loyaal op te stellen ten aanzien van het gemeenschapsonderwijs’ en ‘zich te engageren om bij te dragen tot de realisatie van het pedagogisch project’.

4.9 De verzoekster acht het gelijkheidsbeginsel geschonden doordat de raad van bestuur het loyauteitsbeginsel anders toepast op personeelsleden: zo heeft coördinator ... de toestemming gegeven om te communiceren terwijl haar wordt kwalijk genomen dat zij over de oprichting van een school gecommuniceerd heeft.

4.10 De verwerende partij antwoordt, met recht, dat de situatie van beiden niet vergelijkbaar zijn: de verzoekster werkt mee aan de oprichting van een nieuwe school buiten het GO!; de coördinator heeft origineel enkel gesteld dat zij geen bezwaar maakte tegen het initiatief van de verzoekster. De situatie van de twee personeelsleden is niet vergelijkbaar.

4.11. Blijft de vraag of de verzoekster een inbreuk gepleegd heeft op haar deontologische verplichtingen.

De raad van bestuur formuleert vier tenlasteleggingen en catalogeert die in haar motivering onder de centrale vraag of een personeelslid van het GO! ‘actief kan meewerken aan de oprichting van een school die de school en het net waar zij vast benoemd is beconcurrereert en in voorbereiding van dat project de schoolwerking van de school waaraan men nog verbonden is in het gedrang brengt, aldaar verdeeldheid creëert en de school en de scholengroep in diskrediet brengt’. Hij vindt dat een personeelslid dat buiten het net een school opricht, ‘van twee walletjes eet’ en zich de facto buiten het gemeenschapsonderwijs plaatst, zijn plichten en de gehechtheidsverklaring miskent en niet verder kan functioneren.

4.12. De Kamer van beroep kan het absolute standpunt dat de raad van bestuur aldus hanteert -te weten dat het oprichten van een school op zich een deontologische fout uitmaakt- niet bijvallen. Zij is de mening toegedaan dat de loyauteitsverplichting in elk geval afzonderlijk beoordeeld moet worden.

4.13. Terugvallend op de concrete tenlasteleggingen die de raad van bestuur uit het onderzoeksverslag gedistilleerd heeft, brengt de toets van het loyauteitsgegeven de Kamer van beroep tot volgende feitelijke vaststellingen en overwegingen:

4.13.1. Op het eerste zicht en bekeken vanuit de vrijheid om een school op te starten, kan aan de verzoekster weinig verweten worden: zij maakt deel uit van de groep die een nieuwe school opricht; is het niet verboden om een school op te richten, dan is het in logica ook niet verboden om zulks in de openbaarheid te brengen; in de mededelingen daaromtrent -zoals de opstelling van de verzoekster tijdens het digitaal infomoment van 8 maart- heeft zij zich, zoals blijkt uit het

onderzoeksverslag, met de vereiste afstandelijkheid ten aanzien van het GO!, de ... en haar hiërarchische meerderen gedragen; uit het dossier blijkt ook niet dat zij persoonlijk leerlingen ‘geronseld’ heeft of dat zij ouders daartoe aangezet heeft zodat zij te dien aanzien niet verantwoordelijk kan gesteld worden;

4.13.2. Daar tegenover staat dat, bekeken vanuit de belangen van de scholengroep, er wel degelijk sprake is van een deloyale opstelling. De Kamer van beroep steunt daarvoor op volgende feitelijkeheden: de nieuwe school kan in concurrentie treden met de bestaande GO! school waar zij tewerkgesteld is; dit is hier zeker het geval nu het gaat om eenzelfde methodeonderwijs (Freinet); nadat op 3 maart 2021 de coördinator van de school ... aan de ouders van de GO!-school bekendgemaakt heeft dat er op 9 maart 2021 een informatieavond gehouden zal worden, publiceren de oprichters op 5 maart 2021 een facebookbericht dat zij op 8 maart 2021 een digitale infoavond houden over hun nieuw project; die bekendmaking vermeldt volgend bericht: ‘Ferme Freineters zoeken ondernemende ouders om samen een nieuwe Freinetschool op te starten - ‘ruime omgeving ...’ (verslag van onderzoek, pag. 37); tijdens de informatieavond zelf heeft de verzoekster meegedeeld: “Hopelijk jullie warm maken ook om mee in ons project te stappen” (verslag van onderzoek, pag. 52); dit is een duidelijke oproep aan de ouders om zich te engageren, wat ook kan verklaren dat er aan de schoolpoort over pro en contra wordt gesproken.

4.13.3. Rekening houdend met voormelde feitelijke gegevens, die aan de eerste – (doorkruisen van de werking van De ...), de tweede (vragen om mee in het project te stappen) en de vierde (creëren van onrust bij ouders en leerlingen uit De ...) tenlastelegging een deugdelijke feitelijke grondslag verlenen, is de Kamer van beroep van oordeel dat de verzoekster tekortgekomen is aan haar loyaliteitsplicht tegenover de GO!-school en het GO! .Van de derde tenlastelegging vindt de Kamer van beroep geen effectieve bewijzen in het dossier.

4.14. De raad van bestuur heeft de verzoekster gestraft met het ontslag. Hij stelt dat de verzoekster “zich de facto buiten het Gemeenschapsonderwijs” geplaatst heeft en dat hij niet inziet “hoe een personeelslid dat het project van het Gemeenschapsonderwijs afwijst en werking van de eigen school bemoeilijkt en in

een negatief daglicht stelt nog verder in dit net, waarvan het de principes afwijst, kan fungeren.”

4.15. De Kamer van beroep deelt de mening van de raad van bestuur slechts partieel: door het oprichten van een nieuwe school in een ander net, bezorgt zij inderdaad een nadeel aan de school waar zij tewerkgesteld is, maar uit niets blijkt dat zij de principes van het GO! afgewezen heeft: zij is immers opgekomen voor haar project zonder het GO! in woord of daad af te vallen.

Om die reden vindt de Kamer van beroep de opgelegde tuchtstraf te zwaar.

4.16. De aangelegenheid opnieuw beoordelend en beijkend vanuit de benadeling van de belangen van de school, acht de Kamer van beroep te kunnen volstaan met een tijdelijke verwijdering van de verzoekster uit de dienst opdat zij zou inzien dat haar ongepast gedrag, weze het ongewild, de belangen van het GO! geschaad heeft.

Een tuchtrechtelijke schorsing tot eind juni 2022 wordt als de gepaste maatregel aanzien ter bestraffing van de eerste, tweede en vierde tenlastelegging.

BESLISSING

Gelet op het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het Gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de evaluatie, maatregelen van orde en tucht in het gemeenschapsonderwijs, zoals gewijzigd;

Gelet op het Besluit van de Vlaamse Minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel van 6 augustus 2009 houdende aanstelling van de voorzitter en

plaatsvervangende voorzitters van de Kamer van Beroep voor het personeel van het gemeenschapsonderwijs, zoals gewijzigd;

Gelet op het Werkingsreglement van de Kamer van Beroep, zoals goedgekeurd op 10 november 2011;

Gelet op de hoorzitting van 19 april 2022;

Na beraadslaging;

Na geheime stemming over de vraag “ Is het oprichten van een school terwijl je in dienst bent statutair verboden?” met 3 stemmen voor en 6 stemmen tegen;

Na geheime stemming over de vraag “Zijn wat er gebeurd is tuchtfeiten die aan de betrokkenen ten laste kunnen worden gelegd?” met 5 stemmen voor en 4 stemmen tegen;

Na geheime stemming over de vraag of het “ontslag” bevestigd wordt, met 4 stemmen voor en 5 stemmen tegen;

Na geheime stemming over de vraag of de “terugkeer naar een tijdelijke aanstelling” opgelegd wordt, met 4 stemmen voor en 5 stemmen tegen;

Na geheime stemming over de vraag of de “schorsing tot en met 30 juni 2022” opgelegd wordt, met unanimitéit voor;

Enig artikel

De beslissing van 26 januari 2022 van de raad van bestuur van de Scholengroep ..., waarbij mevrouw ... ontslagen wordt, wordt vernietigd. De tuchtstraf “schorsing tot 30 juni 2022 wordt opgelegd”.

Aldus uitgesproken te Brussel op 19 april 2022.

De Kamer van Beroep was samengesteld uit :

De heer André VANDENDRIESSCHE, voorzitter;

Mevrouw H. ELOOT, mevrouw N. DE CALUWE, mevrouw P. DE VIS en de heer G. VAN PASSEL, vertegenwoordigers van het gemeenschapsonderwijs;

Mevrouw A. DE MAEYER, mevrouw S. VANSPEYBROECK en de heren D. DIETRICH en G. ACHTEN, vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Mevrouw P. MICHIELS, secretaris.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij en voor het dossier.

De Secretaris,

De Voorzitter,

P. MICHIELS,

A.VANDENDRIESSCHE